

Tárgytematika / Course Description

Biotechnológia jogi és etikai kérdései

MENM_ÁTTM038

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Lencsés-Varga Erika

Félév / Semester: 2019/20/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/1/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tárgy oktatásának célja, hogy megismertesse a hallgatókat a biotechnológia főbb alkalmazási területeivel, az alkalmazott eljárásokkal, illetve azok jogi és etikai hátterével a hazai és az EU jogszabályok, törvények tükrében. További cél a hallgató szemléletmódjának formálása, olyan beállítódás kialakítása, amely középpontjában a felelősség és az élet tisztelete áll.

A képzés során a hallgatók speciális természettudományos, molekuláris biológiai, informatikai és orvostudományi ismeretekre tesznek szert.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. hét Bioetika fogalma, alapelvei, erkölcs és jog kapcsolata, a bioetika statusa
Magyarországon
2. hét A biotechnológia fogalma, történeti áttekintése, felosztása, tudományterületei
3. hét Piros biotechnológia, farmakogenomikai ismeretek, rekombináns DNS technológiák, asszisztált reprodukciós eljárások
4. hét A reprodukciós eljárások etikája 1.: in vitro manipulációs technikák, embriók előállítása, embriótranszfer
5. hét A reprodukciós eljárások etikája 2.: ivardetermináció, ivarsejtek krioprezervációja, eugenika, kísérletek embriókkal
6. hét A génszabvány alapjai
7. hét Géntérképezés, DNS-ujjlenyomat, ezek etikai kérdései
8. hét Transzgenikus állatok előállítása, xenotranszplantáció, a szövet-, szervátültetés, a szervek ajándékozásának etikai problémái, jogi szabályozása
9. hét Össejtvonalak előállításának, felhasználásának jogi, erkölcsi háttere
10. hét Mezőgazdasági biotechnológia 1.: genetikailag módosított élőlények, mikroorganizmusok a biológiai növényvédelemben
11. hét Mezőgazdasági biotechnológia 2.: állattenyésztési biotechnológia, marker asszisztált szelekció

12. hét Élelmiszeripari és táplálkozástudományi biotechnológia

13. hét Biotechnológiai eljárások környezeti és élelmiszerbiztonsági kockázata

14. hét Bioinformatika

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Aláírás feltétele: az előadásokon való aktív részvétel. A megengedett hiányzások számát a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSZ) rögzíti. A vizsga írásban történik. A vizsga eredménye alapján a hallgató egy megajánlott jegyet kap. Az írásbeli vizsgát (szükség szerint) a vizsgaidőszakban szóbeli vizsga követheti. A vizsga elégségesnek (2) minősül, ha a megszerzett pontszám eléri a megszerzhető teljes pontszám 51%-át.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

Fekete László (2004): Kortárs etika, Nemzeti Tankönyvkiadó

Heszky László-Fésüs László-Hornok László (2005): Mezőgazdasági biotechnológia

Ajánlott irodalom:

Prof. Dr. Pócsi István, Dr. Pusztahelyi Tünde, Dr. Emri Tamás, Dr. Leiter Éva (2013): Gyógyszer- és élelmiszer-biotechnológia

Navratyil Zoltán (2012): A varázsló eltöri pálcáját? - A jogi szabályozás vonulata az asszisztált humán reprodukciótól a klónozásig

Fehér Júlia (2013): A GMO-kérdés megítélése az érvek-ellenérvek keretében. Tanulmánykötet, Széchenyi István Egyetem Batthyány Lajos Szakkollégium

1998. évi XXVII. törvény (géntörvény)